

NARODNA BANKA SRBIJE
SEKTOR ZA MONETARNE ANALIZE I STATISTIKU
Odeljenje za statistiku platnog bilansa

U P U T S T V O

ZA POPUNJAVANJE I DOSTAVLJANJE OBRASCA PI

NARODNOJ BANSI SRBIJE

Verzija 1.0

Beograd, avgust 2011. godine

SADRŽAJ

1. OPŠTE NAPOMENE.....	3
2. ZAGLAVLJE.....	3
3. TABELA STANJA I TRANSAKCIJA PORTFOLIO VLASNIČKIH ULAGANJA REZIDENATA U INOSTRANSTVO (U SAD DOLARIMA).....	6
4. FORMAT PODATAKA	8
5. SLANJE PODATAKA NARODNOJ BANCII SRBIJE.....	9
6. KONTAKT	9
PRILOG 1.....	10

1. OPŠTE NAPOMENE

Obrazac PI predstavlja tromesečni izveštaj o portfolio vlasničkim ulaganjima rezidenata u inostranstvu. **Obveznici izveštavanja su rezidenti, pravna i fizička lica, koji imaju udeo u vlasništvu u pravnom licu – nerezidentu do 10%.** Obrazac se dostavlja u skladu sa Odlukom i Uputstvom za sprovođenje Odluke o obavezi izveštavanja u poslovanju sa inostranstvom.

Ovo uputstvo ima za cilj da pruži detaljno objašnjenje o načinu popunjavanja i dostavljanja podataka iz Obrasca PI Narodnoj banci Srbije. Prazan obrazac PI preuzima se s veb-sajta Narodne banke Srbije (http://www.nbs.rs/internet/cirilica/20/index_bop.html). Navedeni prazan obrazac predstavlja jedan MS Excel dokument, koji je elektronski ekvivalent papirne verzije Obrasca PI. MS Excel dokument se sastoji od dva lista (engl. *sheets*):

- Zaglavlje – sadrži podatke o obvezniku izveštavanja, kao i podatke o izveštajnom periodu,
- Tabela stanja i transakcija portfolio vlasničkih ulaganja rezidenata u inostranstvo (u SAD dolarima).

Pod ispravnom verzijom Obrasca PI podrazumeva se samo MS Excel dokument koji sadrži oba lista. Obveznici izveštavanja koji na svojim računarima nemaju MS Excel za popunjavanje obrazaca mogu da koriste programski paket otvorenog koda OpenOffice, koji se može preuzeti s veb-lokacije <http://download.openoffice.org/index.html>. Obrazac popunjen putem ovog programskog paketa potrebno je snimiti u MS Excel 97-2003 formatu. Popunjenu elektronsku verziju Obrasca PI treba poslati na i-mejl adresu devizna.statistika@nbs.rs.

2. ZAGLAVLJE

Prvi list u dokumentu predstavlja zaglavlje obrasca, u koje se upisuju podaci o obvezniku izveštavanja i izveštajnom periodu.

U tabeli koja sledi date su adrese ćelija u koje je potrebno upisati podatke, format podataka u njima, kao i poruke o greškama koje se dobijaju u slučaju neispravnog popunjavanja.

Adresa ćelije	Podatak	Format podatka	Napomena
B4	Tromesečje izveštajnog perioda (obavezan podatak)	Integer 1N	Upisati celobrojnu oznaku za tromesečje izveštajnog perioda. Dozvoljene vrednosti su u rasponu od 1 do 4. Na primer, za prvo tromesečje (period januar–mart) potrebno je upisati broj 1, za drugo (april–jun) broj 2 itd. U slučaju neispravnosti podatka, dobijaju se sledeće poruke o greškama: Zaglavlje B4 – vrednost u polju za tromesečje izveštajnog perioda nije u rasponu od 1 do 4; Zaglavlje B4 – vrednost u polju za tromesečje izveštajnog perioda nije numeričkog tipa.
B5	Godina izveštajnog perioda	Integer 4N	Upisati celobrojnu oznaku za godinu izveštajnog perioda (npr. 2009).

	(obavezan podatak)		U slučaju neispravnosti podatka, dobijaju se sledeće poruke o greškama: Zaglavlje B5 – vrednost u polju za godinu izveštajnog perioda nije numeričkog tipa; Zaglavlje B5 – vrednost u polju za godinu izveštajnog perioda je veća od vrednosti tekuće godine.
B7	Naziv/ime i prezime obveznika izveštavanja (obavezan podatak)	Text 255c	Upisati naziv obveznika izveštavanja najveće dozvoljene dužine 255 karaktera. U slučaju neispravnosti podatka, dobija se sledeća poruka o grešci: Zaglavlje B7 – naziv obveznika izveštavanja je obavezno polje.
B8	Matični broj/JMBG obveznika izveštavanja (obavezan podatak)	Integer XN	Upisati matični broj obveznika izveštavanja – pravnog lica, odnosno jedinstveni matični broj građana (JMBG) obveznika izveštavanja – fizičkog lica. U slučaju neispravnosti podatka, dobijaju se sledeće poruke o greškama: Zaglavlje B8 – format polja za matični broj nije odgovarajućeg tipa; Zaglavlje B8 – neispravna vrednost za JMBG; Zaglavlje B8 – nepostojeći matični broj. <i>(Matični broj obveznika pravnog lica se proverava prema podacima koje je NBS dobila od Agencije za privredne registre APR).</i>
B9	Ulica i broj obveznika izveštavanja (obavezan podatak)	Text 255c	Upisati ulicu i broj sedišta obveznika izveštavanja. U slučaju neispravnosti podatka, dobija se sledeća poruka o grešci: Zaglavlje B9 – ulica i broj obveznika izveštavanja je obavezno polje.
B10	Mesto obveznika izveštavanja (obavezan podatak)	Text 255c	Upisati mesto u kome se nalazi sedište obveznika izveštavanja. U slučaju neispravnosti podatka, dobija se sledeća poruka o grešci: Zaglavlje B10 – mesto obveznika izveštavanja je obavezno polje.
B11	Poštanski broj obveznika izveštavanja (obavezan podatak)	Integer 5N	Upisati poštanski broj mesta u kome se nalazi sedište obveznika izveštavanja prema Šifarniku PTT Srbije. U slučaju neispravnosti podatka, dobija se sledeća poruka o grešci: Zaglavlje B11 – poštanski broj obveznika izveštavanja je obavezno polje.
B12	Delatnost obveznika izveštavanja (popunjava samo pravno lice)	Text 6c	Upisati delatnost obveznika izveštavanja. U slučaju neispravnosti podatka, dobijaju se sledeće poruke o greškama: Zaglavlje B12 – polje za šifru delatnosti nije u odgovarajućem formatu; Zaglavlje B12 – vrednost u polju za šifru delatnosti subjekta ne poklapa se s vrednošću dobijenom od APR. <i>(Delatnost obveznika se proverava prema podacima koje je NBS dobila od APR.</i> <i>Ukoliko šifra delatnosti obveznika počinje nulom, npr. 01121, podatak je potrebno upisati kao '01121.)</i>
B13	Vrsta subjekta obveznika izveštavanja (obavezan podatak)	Integer 2N	Upisati šifru vrste subjekta iz Šifarnika vrste subjekta (pogledati Prilog 1). U slučaju neispravnosti podatka, dobijaju se sledeće poruke o greškama: Zaglavlje B13 – nepostojeća vrednost u polju za šifru vrste subjekta; Zaglavlje B13 – polje za vrstu subjekta nije u odgovarajućem formatu.

B15	Ime osobe za kontakt (obavezan podatak)	Text 60c	Upisati ime osobe za kontakt. U slučaju neispravnosti podatka, dobija se sledeća poruka o grešci: Zaglavlje B15 – polje za ime osobe za kontakt nije u odgovarajućem formatu.
B16	Prezime osobe za kontakt (obavezan podatak)	Text 60c	Upisati prezime osobe za kontakt. U slučaju neispravnosti podatka, dobija se sledeća poruka o grešci: Zaglavlje B16 – vrednost u polju za prezime osobe za kontakt nije u odgovarajućem formatu.
B17	Funkcija osobe za kontakt	Text 255c	Upisati funkciju osobe za kontakt. U slučaju neispravnosti podatka, dobija se sledeća poruka o grešci: Zaglavlje B17 – polje za funkciju osobe za kontakt nije u odgovarajućem formatu.
B18	Telefon osobe za kontakt (obavezan podatak)	Text 50c	Upisati telefon osobe za kontakt. U slučaju neispravnosti podatka, dobija se sledeća poruka o grešci: Zaglavlje B18 – polje za telefon osobe za kontakt nije u odgovarajućem formatu. (<i>Broj telefona upisati kao 011/555-666</i>)
B19	I-mejl adresa osobe za kontakt (obavezan podatak)	Text 200c	Upisati važeću i-mejl adresu osobe za kontakt obveznika izveštavanja. U slučaju neispravnosti podatka, dobijaju se sledeće poruke o greškama: Zaglavlje B19 – polje za i-mejl adresu osobe za kontakt nije odgovarajućeg tipa; Zaglavlje B19 – vrednost u polju za i-mejl adresu osobe za kontakt nije format i-mejl adrese.
B20	Datum popunjavanja Obrasca (obavezan podatak)	Date yyyy-mm-dd	Upisati datum popunjavanja Obrasca u formatu yyyy-mm-dd (npr. 2009-09-15). U slučaju neispravnosti podatka, dobijaju se sledeće poruke o greškama: Zaglavlje B20 – polje za datum popunjavanja Obrasca nije konvertovano; Zaglavlje B20 – datum popunjavanja Obrasca ima veću vrednost od vrednosti tekućeg datuma.
B21	Mesto popunjavanja Obrasca (obavezan podatak)	Text 50c	Upisati mesto popunjavanja Obrasca. U slučaju neispravnosti podatka, dobija se sledeća poruka o grešci: Zaglavlje B21 – mesto popunjavanja Obrasca je obavezno polje.

3. Tabela stanja i transakcija portfolio vlasničkih ulaganja rezidenata u inostranstvu (u SAD dolarima)

U Tabelu stanja i transakcija portfolio vlasničkih ulaganja rezidenata u inostranstvu (u SAD dolarima) potrebno je upisati podatke o svim stranim pravnim licima u kojima, na kraju izveštajnog tromesečja, obveznik izveštavanja poseduje do 10% udela u vlasništvu.

U **kolonu 1**, Zemlja u koju se ulaže, unosi se numerička oznaka zemlje u kojoj je obveznik izveštavanja izvršio portfolio ulaganje prema Šifarniku zemalja objavljenom na sajtu Narodne banke Srbije <http://www.nbs.rs/internet/cirilica/scripts/valutelZemlje/zemlje.html>.

U **kolonu 2**, Početno stanje, unosi se zbirno početno stanje za sva portfolio vlasnička ulaganja rezidenata u inostranstvu za navedenu zemlju iz kolone 1, u SAD dolarima (po zvaničnom srednjem kursu NBS poslednjeg dana prethodnog tromesečja). Ako obveznik izveštavanja prvi put vrši portfolio ulaganja za zemlju navedenu u koloni 1, početno stanje biće 0. Ako je u prethodnom periodu postojalo portfolio ulaganje u navedenu zemlju, početno stanje perioda za koji se izveštava jednako je završnom stanju (kolona 7) prethodnog perioda (npr. ako se izveštava za drugo tromesečje 2009. godine, unosi se završno stanje iz prvog tromesečja 2009. godine za zemlju navedenu u koloni 1).

U **kolonu 3**, Kupovina/prodaja akcija ili vlasničkih udela, unosi se neto tržišna vrednost kupovine/prodaje akcija ili vlasničkih udela, zbirno za zemlju iz kolone 1, a do koje je došlo u tromesečju za koje se izveštava. Npr. ako je u izveštajnom tromesečju došlo do kupovine akcija (vlasničkih udela) u ukupnom iznosu 1.000 SAD dolara i, istovremeno, do prodaje akcija (vlasničkih udela) u ukupnom iznosu 500 SAD dolara – u kolonu 3 unosi se iznos od 500 SAD dolara zbirno za zemlju iz kolone 1. Ako je u istom periodu zabeležena samo prodaja akcija (vlasničkih udela) u iznosu 600 SAD dolara, u kolonu 3 upisuje se taj iznos s minusnim predznakom. U slučaju da nema promena, kolona 3 ostaje prazna.

U **kolonu 4**, Promena cene akcije ili vlasničkih udela, unosi se zbirni neto efekat promene cene akcija (vlasničkih udela) do kog je došlo u izveštajnom tromesečju za zemlju iz kolone 1. Promena cene predstavlja razliku cene akcije (vlasničkog udela) poslednjeg dana izveštajnog perioda i cene akcije (vlasničkog udela) poslednjeg dana prethodnog izveštajnog perioda. Npr. ako je na kraju drugog tromesečja 2009. godine cena akcije bila 5 SAD dolara i obveznik izveštavanja poseduje 20 akcija, a na kraju trećeg tromesečja iste godine se cena akcije poveća na 6 SAD dolara – u kolonu 4 upisuje se 20 SAD dolara, odnosno $(6-5)*20 = 20$ SAD dolara. U slučaju da je u izveštajnom periodu došlo do pada cene akcija (vlasničkih udela) s 5 SAD dolara na 4, u kolonu 4 upisuje se -20 SAD dolara, odnosno $(4-5)*20 = -20$.

U **kolonu 5**, Promene kursa, unose se efekti promene kursa SAD dolara u odnosu na originalnu valutu u kojoj se vode akcije (vlasnički udeli) s kraja izveštajnog perioda u odnosu na prethodno tromesečje: npr. na kraju drugog tromesečja 2009. godine odnos SAD dolara prema evru iznosio je 1,5, a na kraju trećeg tromesečja iste godine iznosi 1,4; ako obveznik izveštavanja poseduje 20 akcija čija je pojedinačna tržišna cena 6 SAD dolara (na kraju trećeg tromesečja), u kolonu 5 upisuje se -12 SAD dolara, odnosno $((1,4-1,5)*6)*20 = -12$. Ako se akcije (vlasnički udeli) vode u SAD dolarima, kolona 5 ostaje prazna, kao i kad je kolona 2 (početno stanje) jednaka 0, jer ne postoje kursne razlike.

U **kolonu 6**, Ostale promene, upisuju se ostale promene po tržišnoj vrednosti do kojih je došlo u toku izveštajnog perioda zbirno za zemlje iz kolone 1, npr. zamena dužničkih hartija od vrednosti vlasničkim ili isplate dividendi kroz novu emisiju akcija.

U **kolona 7**, Završno stanje, upisuje se zbirno završno stanje za sva portfolio vlasnička ulaganja rezidenata u inostranstvu za zemlju iz kolone 1, u SAD dolarima (po zvaničnom srednjem kursu poslednjeg dana izveštajnog perioda).

U tabeli koja sledi date su adrese ćelija u koje je potrebno upisati podatke, format podataka u njima, kao i poruke o greškama koje se dobijaju u slučaju neispravnog popunjavanja (X je oznaka za bilo koji red tabele u rasponu od 7 do 567).

Adresa ćelije	Podatak	Format podatka	Napomena
AX	Zemlja u koju se ulaže (obavezan podatak)	Integer XN	Upisati numeričku šifru zemlje u koju je obveznik izveštavanja izvršio portfolio vlasnička ulaganja u inostranstvu, prema Šifarniku zemalja objavljenom na sajtu Narodne banke Srbije (http://www.nbs.rs/internet/cirilica/scripts/valutelZemlje/zemlje.html). U slučaju neispravnosti podatka, dobijaju se sledeće poruke o greškama: Tabela – nepostojeća šifra zemlje <biće upisan broj reda>; Tabela – polje za šifru zemlje nije u odgovarajućem formatu <biće upisan broj reda>.
BX	Početno stanje (obavezan podatak)	Number 16n,nn	Upisati zbirno početno stanje portfolio vlasničkih ulaganja u inostranstvu za zemlju iz kolone 1, u SAD dolarima (po zvaničnom srednjem kursu NBS poslednjeg dana prethodnog tromesečja), koje je jednako završnom stanju prethodnog tromesečja. U slučaju neispravnosti podatka, dobijaju se sledeće poruke o greškama: Tabela – početno stanje je obavezno polje <biće upisan broj reda>; Tabela – vrednost početnog stanja ne može biti negativna <biće upisan broj reda>; Tabela – početno stanje nije jednako završnom stanju prethodnog tromesečja <biće upisan broj reda>; Tabela – polje za početno stanje nije u odgovarajućem formatu <biće upisan broj reda>.
CX	Kupovina/prodaja akcija ili vlasničkih udela	Number 16n,nn	Upisati <u>neto tržišnu vrednost</u> kupovine/prodaje akcija ili vlasničkih udela, zbirno za zemlju iz kolone 1, do koje je došlo u tromesečju za koje se izveštava, u SAD dolarima (po zvaničnom srednjem kursu NBS poslednjeg dana izveštajnog tromesečja). U slučaju neispravnosti podatka, dobija se sledeća poruka o grešci: Tabela – polje kupovine/prodaje akcija ili vlasničkih udela nije u odgovarajućem formatu <biće upisan broj reda>.
DX	Promena cene akcija ili vlasničkih udela	Number 16n,nn	Upisati <u>zbirni neto efekat</u> promene cene akcija (vlasničkih udela) do kog je došlo u izveštajnom tromesečju za zemlju iz kolone 1, u SAD dolarima (po zvaničnom srednjem kursu NBS poslednjeg dana izveštajnog tromesečja). U slučaju neispravnosti podatka, dobija se sledeća poruka o grešci: Tabela – polje promena cene akcija ili vlasničkih udela nije u odgovarajućem formatu <biće upisan broj reda>.
EX	Promene kursa (uslovno obavezan podatak)	Number 16n,nn	Unose se efekti promene kursa SAD dolara u odnosu na originalnu valutu u kojoj se vode akcije (vlasnički udeli) s kraja izveštajnog perioda u odnosu na prethodno tromesečje. Ako se akcije (vlasnički udeli) vode u SAD dolarima, kolona ostaje prazna, kao i kad je početno stanje jednako nula, jer ne postoje kursne razlike. U slučaju neispravnosti podatka, dobijaju se sledeće poruke o greškama: Tabela – polje promene kursa je obavezno polje <biće upisan broj reda>;

			Tabela – polje promene kursa mora biti prazno ukoliko je zemlja ulaganja SAD ili je početno stanje nula <biće upisan broj reda>; Tabela – polje promene kursa nije u odgovarajućem formatu <biće upisan broj reda>.
FX	Ostale promene	Number 16n,nn	Upisati ostale promene po tržišnoj vrednosti do kojih je došlo u toku izveštajnog perioda zbirno za zemlje iz kolone 1, u SAD dolarima (po zvaničnom srednjem kursu NBS poslednjeg dana izveštajnog tromesečja). U slučaju neispravnosti podatka, dobija se sledeća poruka o grešci: Tabela – polje ostale promene nije u odgovarajućem formatu <biće upisan broj reda>.
GX	Završno stanje (obavezan podatak)	Number 16n,nn	Upisati zbirno završno stanje za sva portfolio vlasnička ulaganja rezidenata u inostranstvu za zemlju iz kolone 1, u SAD dolarima, prema formuli: završno stanje = kolona 1 + kolona 2 + kolona 3 + kolona 4 + kolona 5 + kolona 6. U slučaju neispravnog podatka, dobijaju se sledeće poruke o greškama: Tabela – završno stanje je obavezno polje <biće upisan broj reda>; Tabela – vrednost završnog stanja ne može biti negativna <biće upisan broj reda>; Tabela – završno stanje nije jednako zbiru kolona od 1 do 6 <biće upisan broj reda>; Tabela – polje za završno stanje nije u odgovarajućem formatu <biće upisan broj reda>.

4. FORMAT PODATAKA

Svi formati podataka s primerima objašnjeni su u tabeli koja sledi:

Format podatka	Objašnjenje i primeri
Text 4c	Alfanumerički podatak dužine četiri karaktera. Na primer, S001.
Number 16n,nn	Numerička vrednost s najviše 16 cifara i dva decimalna mesta. Na primer, 14,56; 23456,78; 0,78 itd.
Integer XN	Celobrojna vrednost odgovarajuće dužine X. Na primer, Integer 5N znači da je potrebno upisati celobrojnu vrednost dužine pet cifara (34567ili 66666).
Date yyyy-mm-dd	Datumsko polje u naznačenom formatu. Na primer, 2009-09-15 je 15. septembar 2009. godine.

5. SLANJE PODATAKA NARODNOJ BANCII SRBIJE

Popunjen Obrazac PI potrebno je snimiti pod imenom PI_XLS_<matični_broj_obveznika>_yyQ<upisati_broj_tromesečja>.xls i poslati na i-mejl adresu devizna.statistika@nbs.rs. Nakon toga, stručna služba Narodne banke Srbije, koja radi na prijemu i obradi podataka, obvezniku izveštavanja će dostaviti i-mejl poruku o rezultatima obrade podataka na adresu upisanu u zaglavlju Obrasca. U dodatku (atačmentu) poruke o statusu obrade Obrasca nalazi se Obrazac koji je obveznik prosledio Narodnoj bancii Srbije.

Primer (1) i-mejl poruke koja se dobija kada je obrazac prihvaćen (kada nema grešaka):

Obrazac PI je prihvaćen i zaveden pod brojem <biće upisan broj pod kojim je Obrazac zaveden >.

Primer (2) i-mejl poruke koja se dobija kada Obrazac sadrži greške:

Poštovana/i,

U toku obrade vašeg Obrasca PI_XLS_12345678_09Q3.xls uočene su sledeće nepravilnosti:

- Zaglavlje B4 – vrednost polja za tromesečje izveštajnog perioda nije u rasponu od 1 do 4,*
- Zaglavlje B5 – vrednost u polju za godinu izveštajnog perioda je veća od vrednosti tekuće godine.*

Srdačan pozdrav,

Odeljenje za statistiku platnog bilansa

Sektor za monetarne analize i statistiku

Narodna banka Srbije, ul. Kralja Petra 12

devizna.statistika@nbs.rs

Tel.: + 381 11 3028 722

+ 381 11 3028 730

+ 381 11 3028 709

Primer (3) ispravno imenovanih obrazaca PI:

PI_XLS_12345678_09Q1.xls – Obrazac PI obveznika matičnog broja 12345687 za prvo tromesečje 2009. godine.

PI_XLS_87654321_09Q3.xls – Obrazac PI obveznika matičnog broja 87654321 za treće tromesečje 2009. godine.

Ukoliko se u toku obrade podataka u Obrascu otkriju greške (kao u primeru 2), njih je potrebno ispraviti i Obrazac pod istim imenom ponovo proslediti na i-mejl adresu devizna.statistika@nbs.rs (originalni Obrazac će se uvek, bez obzira na to da li je ispravan ili ne, nalaziti u dodatku (atačmentu) i-mejl poruke).

6. KONTAKT

Sve dodatne informacije u vezi s popunjavanjem Obrasca PI možete dobiti putem telefona + 381 11 3028 722 ili +381 11 3028 730 ili i-mejl adrese devizna.statistika@nbs.rs. Molimo da podaci koje nam šaljete budu provereni i očišćeni od virusa. Svaka promena u načinu popunjavanja i dostavljanja Obrasca PI biće praćena izmenom ovog uputstva.

Prilog 1

ZAGLAVLJE	
Šifarnik vrste subjekata	
11	<i>banka</i>
12	<i>štedionica</i>
13	<i>investicioni fond</i>
14	<i>penzijski fond</i>
15	<i>društvo za osiguranje</i>
16	<i>ostale finansijske institucije</i>
21	<i>akcionarsko društvo</i>
22	<i>društvo sa ograničenom odgovornošću</i>
23	<i>komanditno društvo</i>
23	<i>ortačko društvo</i>
25	<i>fizička lica/preduzetnici</i>